

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/178

KARAR NO : 1983/538

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayan güncel suçlara ait davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Murat Atilla ve arkadaşları.

O L A Y : 15.8.1980 gecesi saat 02.sıralarında sanıkların cezaevi nöbetçi gardiyanları Ahmet Torun ve Halit Keskinin cezaevi içerisindeki bir arkadaşlarının ağır hasta olduğunu belirterek kapıyı açtırdıkları,görevli gardiyanların içeri girmek üzere sanıkların gardiyanları rehin aldıkları,hürriyetlerini iki buçuk saat tahdit ettikleri,ayrıca gerek müştekilere,gerekse diğer müşteki Aslan İspirliye görevlerinin ifası sırasında hakaret ve taarruzda buldukları iddiası ile Artvin C.Savcılığı'nca eylemlerine uyan TCY.nın 179/2-3.,266/1.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Artvin Ağır Ceza Mahkemesi:12.6.1981 günü,Esas 1980/130,Karar 1981/81 sayı ile; sanıklara atılı suçların ideolojik amaçla işlenmiş yaygın şiddet hareketleri niteliğinde olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:19.1.1982 günü,1981/220 sayı ile;sanıkların cezalandırılması istenen yasa maddelerinin sıkıyönetim yasasının 15.maddesinde yer almasına karşın,dava konusundaki olayda bu maddenin uygulanmasının önkoşulu olan sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak işleme koşulunun gerçekleşmediği,bu nedenle davaya bakmanın mahkemenin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Ali Suat Erkoç,Mustafa Aksoy,Necati Karakış,Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 17.10.1983 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.../...

Suç tüm yurdu kapsamına alarak 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden önceki üç ayın içinde 15.8.1980'de Artvinde işlenmiştir.

Görevli yargı yerini belirlemede 1402 sayılı yasanın 13.maddesinin gözönünde tutulması ve bu maddenin uygulanmasının önkoşulu olan sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkinlik koşulunun dava konusu olayda gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılması gerekir.

İncelenen dosya içeriğinden olayın cezaevi yetkilileri ile hükümlüler arasında mevcut bir anlaşmazlık nedeniyle oluştuğu, ideolojik bir yönü olduğuna dair dosyada hiçbir somut kanıt rastlanmadığı, tersine suçun tamamen güncel bir zabıta olayı görünümünde kaldığı belirlenmiştir.

Bu durumda suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaması nedeniyle davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Artvin Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Artvin Ağır Ceza Mahkemesi'nin 12.6.1981 günlü, Esas 1980/130, Karar 1981/81 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17.10.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Ögen

Üye

Muammer Aksüt

D/E